

**UCHWAŁA NR LVI/373/2022
RADY MIEJSKIEJ ZĄBKOWIC ŚLĄSKICH**

z dnia 27 stycznia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119 i 2469) i art. 10 ust. 2-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ząbkowic Śląskich.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Dominik

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE
NA LATA 2022 - 2025**

WPROWADZENIE

Realizacja zadań zawartych w „Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Ząbkowice Śląskie opiera się na systematycznym i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku”. W celu prawidłowej realizacji zadań zawartych w „Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025”, Zarządzeniem Nr 247/IX/EKS – 2020 z dnia 29 września 2020r. – Burmistrz Ząbkowice Śląskich powołał Gminną Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich, w skład której weszły osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, mające doświadczenie w pracy społecznej i reprezentujące różne zawody, w szczególności: pomocy społecznej, porządku publicznego, wymiaru sprawiedliwości, oświaty.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne i akty prawa lokalnego:

- 1) Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.;
- 2) Ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.;
- 3) Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.;
- 4) Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.;
- 5) Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.;
- 6) Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.;
- 7) Ustawę o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r.;
- 8) Ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.;
- 9) Ustawę Prawo Zamówień Publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r.;
- 10) Ustawę o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r.;

- 11) Ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.;
- 12) Statut Gminy Ząbkowice Śląskie;
- 13) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2024;
- 14) Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2024;
- 15) Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025.

I. Realizator Programu

Realizatorem „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” jest Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich, a partnerami w realizacji Programu są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich- GKRPA;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich- OPS;
- 3) Policja i Straż Miejska;
- 4) placówki oświatowe Gminy Ząbkowice Śląskie;
- 5) inne podmioty, którym zlecane są poszczególne zadania Programu, w szczególności instytucje i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia zajmujące się promowaniem zdrowego stylu życia, prowadzeniem pozalekcyjnych zajęć sportowych, jednostki samorządowe gminy, osoby fizyczne.

II. Źródła i zasady finansowania

1. Finansową podstawę realizacji „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Przewidywana wysokość środków finansowych przeznaczona na realizację „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” corocznie będzie wskazywana w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy, przy czym w roku 2022 wynosi: 590.000,00 zł (z czego na przeciwdziałanie alkoholizmowi wskazano 550.000,00 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii wskazano 40 000,00 zł).

3. Zasady finansowania zadań „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” corocznie będą ujmowane w harmonogramie szczegółowych realizacji zadań, zatwierdzanym przez Burmistrza na rok budżetowy, którego Program dotyczy.

4. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” może być modyfikowany uchwałami Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

III. Diagnoza problemów w zakresie uzależnień w gminie Ząbkowice śląskie

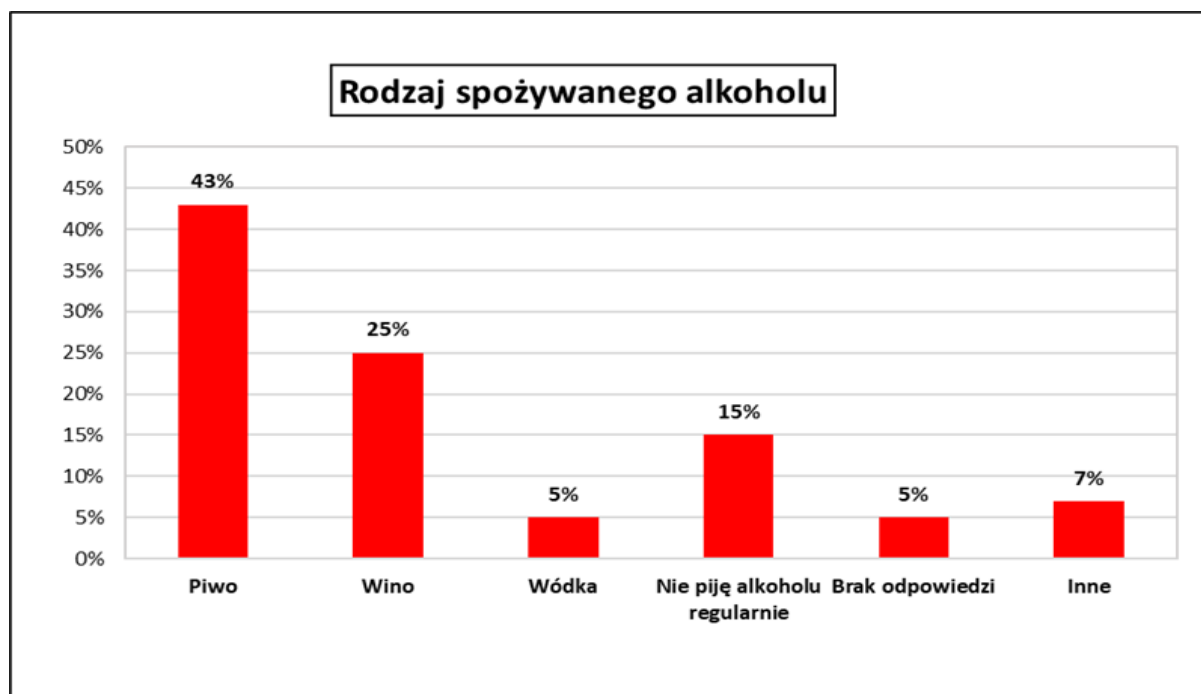
Przygotowanie „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025” zostało

poprzedzone diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych, przeprowadzoną w 2020 roku na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie, przez firmę zewnętrzną – Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z Warszawy. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy;
- b) dzieci i młodzież szkolna;
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

W wyniku badań przeprowadzonych w Gminie Ząbkowice Śląskie wyodrębniono problemy społeczne związane z: nadużywaniem alkoholu, nikotyny, narkotyków, przemocą w rodzinie, w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tych zjawisk. Każda diagnoza potwierdza fakt występowania złożonych problemów będących konsekwencją spożywania alkoholu, a zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, czyli od wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy gminy odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o wysokim poziomie ryzyka. Badani deklaruwali, że najczęściej spożywają alkohol jednorazowo: 3-4 porcje, 1-2 porcje, 5-6 porcji, w tym 15% mieszkańców zadeklarowało abstynencję. Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w tygodniu, najczęściej jest to piwo, a następnie wino i inne używki- szczególnie poniżej na wykresie.

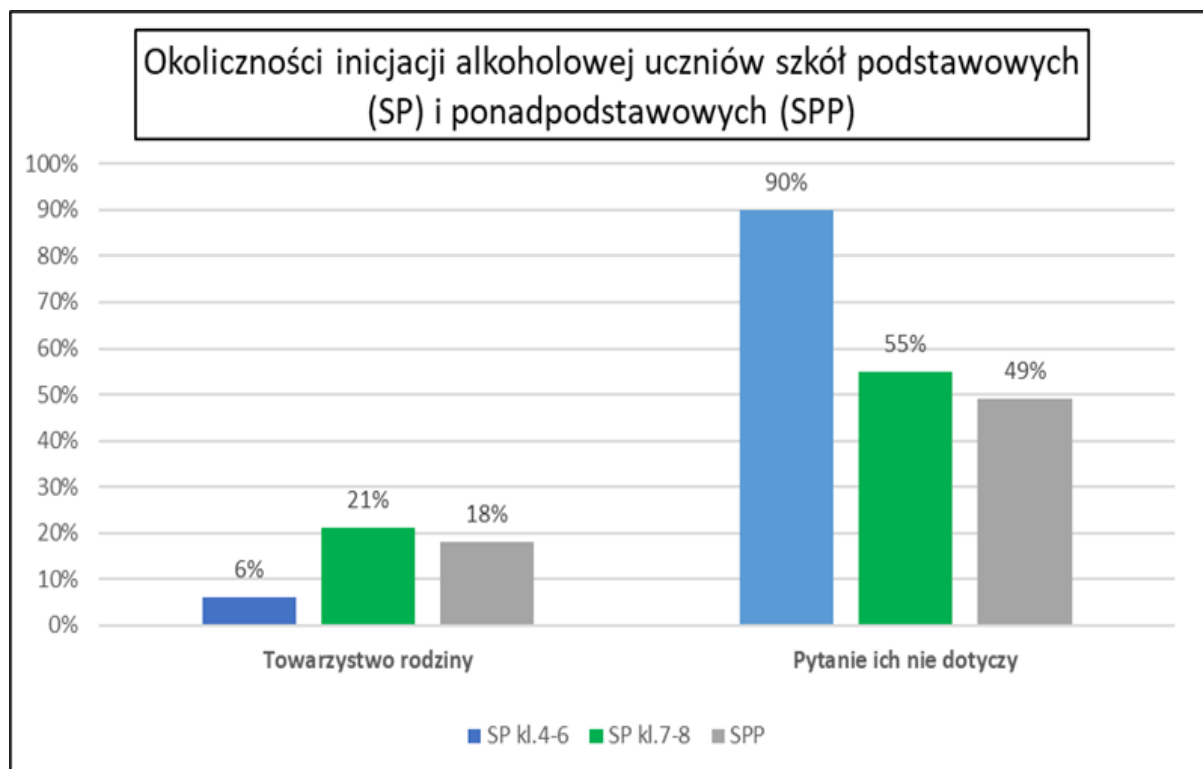

Diagnoza wykazała również, że nie tylko ilości i częstotliwość spożywania alkoholu, ale także powody sięgania przez dorosłych po alkohol są istotne dla oceny ich postaw. Do najczęściej wskazywanych okazji oraz motywów sięgania po alkohol mieszkańcy wskazują kolejno: dla towarzystwa – 69%; dla odreagowania emocji- 21%; dla dodania sobie odwagi- 13%.

Niepokojącym wydaje się wskaźnik, że dla badanych alkohol jest źródłem radzenia sobie z przeżywanymi emocjami, że alkohol daje pijącym odwagę w działaniu. Dlatego zasadnym wydaje się stałe monitorowanie tego zjawiska wśród mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie i prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu edukację w zakresie minimalizacji negatywnych skutków spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz wskazywanie na konsekwencje społeczne związane z nadmiernym jego spożywaniem.

Niewątpliwie ważną grupą, która może wpływać na obraz problemów związanych z negatywnymi skutkami spożycia alkoholu są pracownicy punktów sprzedaży alkoholu. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znacznym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużyciem alkoholu zarówno przez nieletnich, jak i dorosłych. Łącznie 75 % badanych sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. Według sprzedawców napojów alkoholowych w mieście Ząbkowice Śląskie są przypadki próby kupna alkoholu przez osoby poniżej 18 roku życia. Zdarzają się one najczęściej kilka razy w miesiącu oraz w roku (co stanowi 40%). Tylko 5% z badanych punktów sprzedaży alkoholu twierdzi, że w tych punktach sprzedaży nie były podejmowane próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Ankietowani sprzedawcy wskazują, że w przypadku wątpliwości co do wieku osoby kupującej alkohol zawsze sprawdzają dowody potwierdzające wiek kupującego.

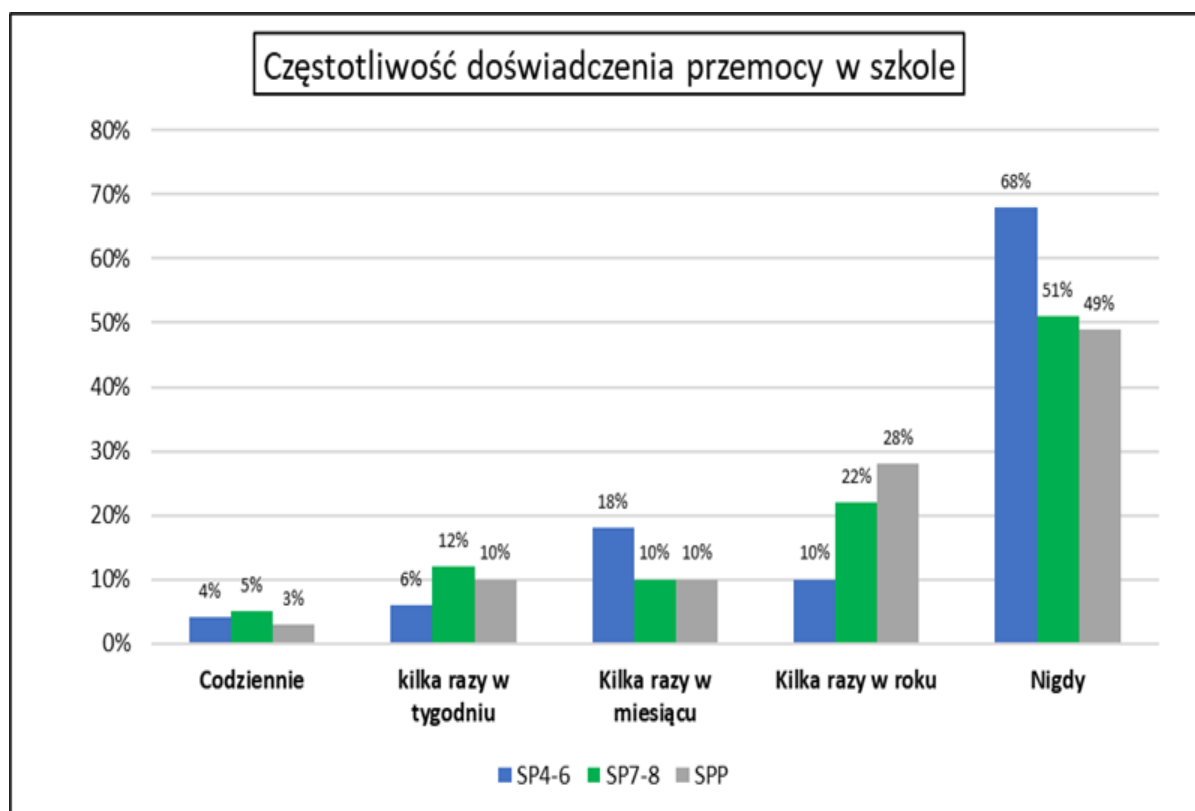
Badania ankietowe ustaliły również okoliczności sięgania po alkohol np. przez uczniów szkół. Badania te potwierdziły, że najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów szkół podstawowych (zarówno dla młodszych, jak i dla starszych uczniów) jest towarzystwo rodziny - odpowiednio 6% i 21% -SP, a 18% dot. uczniów ze szkół ponadpodstawowych (SPP), a większość badanych wskazała, że to pytanie ich nie dotyczy.

Dodatkowo wśród uczniów szkół ponadpodstawowych (SPP) deklarowanymi okolicznościami pierwszego spożywania alkoholu są również spotkania ze znajomymi (12%) oraz impreza i domówka (21%). Niestety, sporo starszych uczniów oceniło, że bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol, jak i papierosy przez osoby niepełnoletnie.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zjawisko alkoholizmu często łączy się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Ząbkowice Śląskie jest zauważalne. Jednak zjawisko to jest niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia. Z badań wynika, że aż 16% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 54% podejrzewa, że tak się dzieje. W sytuacji zachowań przemocowych 72% respondentów deklaruje, że stanęłoby w obronie ofiary przemocy, a w 9% zawiadomiłoby policję. Zatem wobec powyższego należy zwiększyć świadomość mieszkańców w zakresie negatywnych skutków przemocy w rodzinie poprzez kontynuację na terenie całej gminy kampanii informacyjnej dotyczącej konieczności zmniejszenia czy wręcz likwidacji zjawiska przemocy w rodzinie - do wykorzystania: plakaty, ulotki, specjalistyczne zajęcia terapeutyczne dla osób potrzebujących, itp.

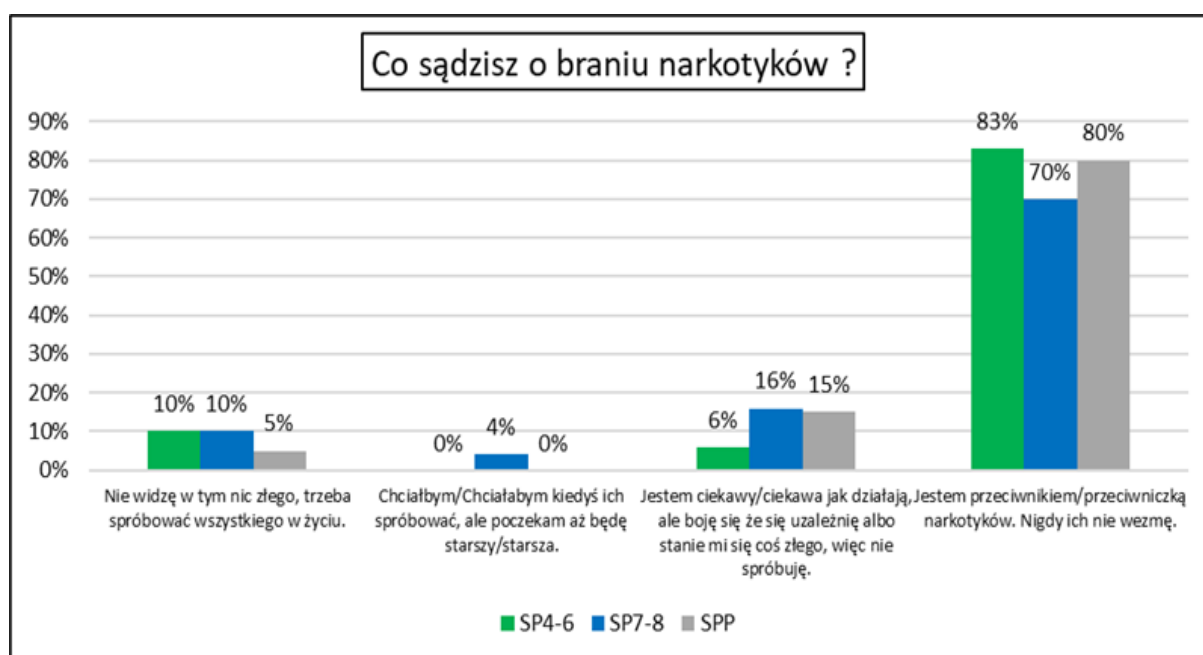
Z badań wynika, że zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja, ujawniająca się w szkole, ma często swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi. Częstotliwość doświadczania przemocy w szkole ilustruje zestawienie poniżej.

Wobec powyższego, zasadnym jest, aby szkoły zintensyfikowały działania z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane są również działania w zakresie doskonalenia szkolnych rozwiązań systemowych w obszarze kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. Należy udoskonalać szkolne programy przeciwdziałania i reagowania na przemoc z udziałem rodziców, nauczycieli i lokalnego środowiska.

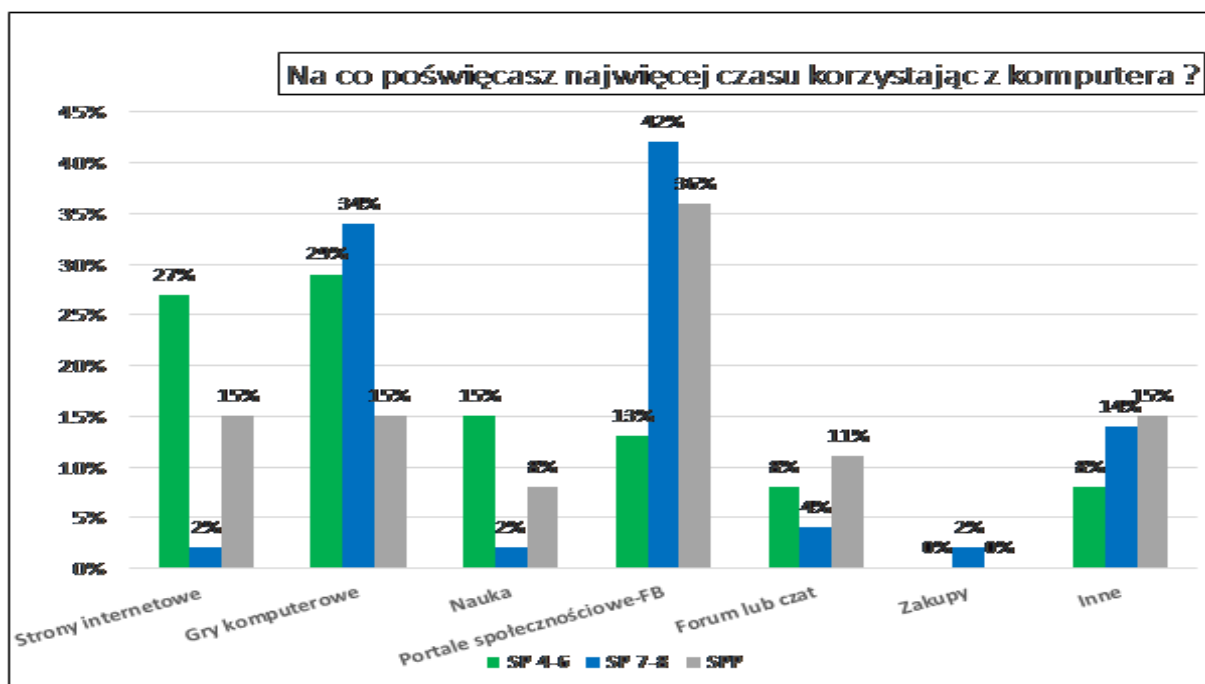
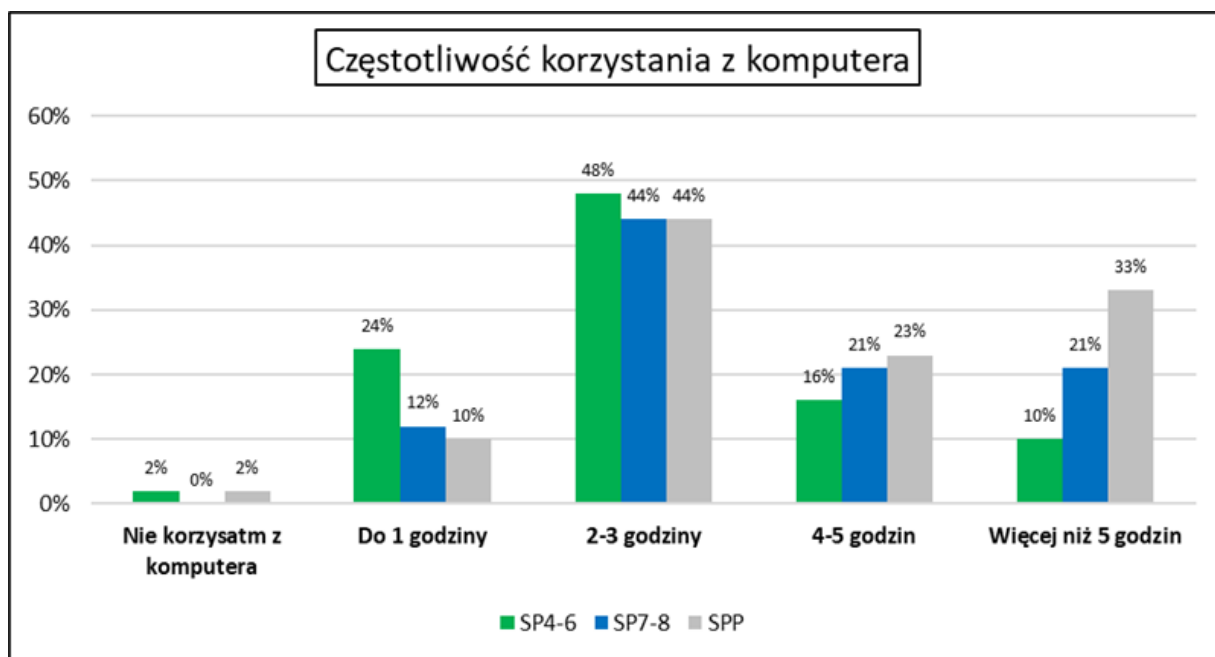
Kolejne badania postaw mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie wobec substancji psychoaktywnych dotyczyły pytania: Ile zna Pani/ Pan osób (osobiście lub ze słyszenia), które przyjmują substancje odurzające (narkotyki lub dopalacze)? Z badań wynika, że 19% respondentów zna przynajmniej 1 do 5 osób zażywających substancje psychoaktywne, a 76% odpowiedzi wskazuje, że badani w swoim środowisku nie mają osób przyjmujących substancje odurzające. Jednocześnie na pytanie: Czy wie Pan/Pani, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze? - 95% respondentów deklaruje brak wiedzy na ten temat, a tylko 5% wypowiedziało się pozytywnie. Na kolejne pytanie: Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby, które znasz? – 73% respondentów nie słyszało o osobach przyjmujących substancje odurzające, 17% wskazało na marihuanę i haszysz, a 10% na dopalacze. Odnośnie środowiska szkolnego wyniki badań wskazują, że 98% uczniów szkół podstawowych klas 4-6 nie miało kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, tj. narkotykami i dopalaczami; 91% uczniów szkół podstawowych klas 7-8 nie miało kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, a 87% uczniów szkół ponadpodstawowych również nie miało takiego kontaktu.

Diagnoza jw. wskazuje, że większości respondentów ten problem nie dotyczy. Jednak niepokojące jest, że część uczniów miało swój pierwszy kontakt z substancjami odurzającymi (zwłaszcza w grupie wiekowej uczniów szkół ponadpodstawowych) np. na spotkaniach ze znajomymi czy na wagarach. Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to głównie marihuana. Jednak zdecydowana większość uczniów jest przeciwna zażywaniu narkotyków. Ponad połowa badanych starszych uczniów SP klas 7-8 i SPP jest podobnego zdania. Dlatego należy rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje im jakąś używkę. W tym przypadku ważna jest również rola rodzica. Rodzice cieszą się bardzo wysokim zaufaniem wśród uczniów, dzięki czemu dzieci chętnie rozmawiają z rodzicami o swoich problemach. Należy pamiętać, że młody człowiek, który ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa i funkcjonuje w środowisku, w którym czuje się dobrze, jest mniej podatny na kontakt z używkami, chętniej rozmawia o swoich problemach. Istnieje zatem potrzeba budowania pozytywnego klimatu społecznego, dzięki któremu młody człowiek ma możliwość rozwijania kompetencji społecznych takich jak: asertywność, poczucie własnej wartości oraz umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Przeprowadzone badania objęły również problem oceny przyczyn sięgania przez uczniów po narkotyki- szczegóły na poniższym wykresie.

Należy zatem rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje uczniom jakąś używkę. Ważna jest również rola wychowawcza rodziców. Na pytanie: Kto powinien edukować dzieci i młodzież przed negatywnymi zjawiskami przyjmowania narkotyków i dopalaczy? – 59% wskazało na szkołę, a 29% na rodzinę i najbliższych. Zatem zasadnym jest wspieranie różnymi narzędziami szkoły, rodziny i lokalnego środowiska w szeroko rozumianych działaniach profilaktycznych.

Badania wskazują również, że poważnym problemem społecznym jest uzależnienie od Internetu dzieci, młodzieży i dorosłych. Przytoczone poniżej dane dotyczą okresu przeprowadzonego badania sprzed pandemii i zdalnego nauczania (*gdyby badanie przeprowadzono w okresie pandemii to wskaźniki pokazane na wykresie poniżej byłyby znacznie wyższe*). Jak wynika z zestawienia poniżej większość uczniów spędza czas przed komputerem od dwóch do trzech godzin. W praktyce po przyjeździe ze szkoły korzystanie z komputera jest wśród uczniów wiodącą formą spędzania czasu.

Z przeprowadzonych badań wynika, że jednym z czynników chroniących młodych ludzi przed nadmiernym korzystaniem z komputera jest także kontrola rodzicielska. Z badań wynika, że 40% uczniów SP klas 4-6 deklaruje, że rodzice kontrolują, to co robią w Internecie i przy komputerze. Ten odsetek wśród uczniów SP klas 7-8 i szkół ponadpodstawowych (SPP) jest zdecydowanie niższy (SP 7-8= 29% i SPP=13%). Na pytanie: W jaki sposób uczniowie najczęściej wykorzystują komputer? Respondenci wskazali na portale społecznościowe, gry komputerowe, strony internetowe ze śmiesznymi obrazkami i filmami- szczegóły poniżej.

Diagnoza wskazała, że Internet jest nieoceniony jako narzędzie komunikacji, edukacji oraz rozrywki, jest atrakcyjnym medium. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z niego może wiązać się z występowaniem zagrożeń: przestępstw internetowych, cyberbullyingu, stalkingu, sekstingu, szantażu, podszywania się i hatingu. Badania wskazują, że uczniom miasta Ząbkowice Śląskie nie są obce wymienione powyżej doświadczenia, gdyż 21% uczniów SP klas 4-6 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazwanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”, 29% uczniów SP klas 7-8, a 38% uczniów SPP. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio konkretną osobę, które to komentarze są publicznie widoczne w serwisach społecznościowych. Dla dorastającej młodzieży np. doświadczenie hatingu może być niezwykle traumatyczne. Dlatego należy pracować w sposób długofalowy nad metodami reagowania w sytuacji cyberprzemocy, uwrażliwiać się na innych, wskazywać konsekwencje prawne stosowania tej formy przemocy, podejmować różnorodne działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, mające na celu poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z cyberprzemocą. Konieczna jest szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspieranie świadomości prawnej, umiejętność ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedza dotycząca ochrony własnych danych.

IV. Dane ząbkowickich instytucji, organizacji i osób zajmujących się wsparciem rodzin doświadczających problemów uzależnień

„Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022 -2025” – to kontynuacja działań poprzez osoby i instytucje, które przygotowane są do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii i innym uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie- dane poniżej.

Instytucje / organizacje GPRPA	2019	2020	2021
Liczba rodzin, którym Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich udzielił wsparcia z powodu: - alkoholizmu, - narkomanii.	-21 - 2	- 16 - 2	- 20 - 3
Liczba osób wobec, których działania podejmowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie: - wszczęcie postępowania o leczenie odwykowe, - skierowanie wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego, - kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	- 68 - 2 - 9	- 42 - 1 - 5	- 36 - 4 - 0
Liczba osób, które skorzystały z pomocy w Punkcie konsultacyjnym dla osób i rodzin z problemami uzależnień od alkoholu i narkomanii prowadzonego przez psychoterapeutę do spraw uzależnień.	- 50 osób 136 rozmów	- 42 osób 135 rozmów	- 34 osoby 112 rozmów

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Burmistrz Ząbkowice Śląskich powołał zarządzeniem Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizujący zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ząbkowice Śląskie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny – to zespół składający się z 10 osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb miejskich, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego.

Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 3) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 4) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Działania Zespołu skierowane są do wszystkich osób dotkniętych przemocą w rodzinie, rozumianej jako umyślne działanie narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia oraz zdrowia, naruszające ich nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r. do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęły 94 formularze „Niebieskiej Karty”, sporządzonych przez przedstawicieli podmiotu wszczynającego procedury, tj.: Policję - 83, Ośrodek Pomocy Społecznej - 11. W związku z wpływającymi do Zespołu Interdyscyplinarnego sprawami odbyło się 204 spotkań grup roboczych. W okresie stanu epidemiologicznego prace grup odbywały się w siedzibie OPS, a także telefonicznie oraz przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W okresie sprawozdawczym w ramach prac grup roboczych 52 osoby zostały skierowane na spotkanie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Skierowano 26 wniosków do Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o wgląd w sytuację małoletnich dzieci i podjęcie stosownych działań. Od stycznia 2021 roku w ramach prac grup roboczych 44 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie zostało skierowanych do udziału w Programie Oddziaływań Korekcyjno- Edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanym przez PCPR w Ząbkowicach Śląskich oraz PCPRiOZ w Dzierżoniowie. W 81 postępowaniach „Niebieskiej Karty” podjęto decyzje o zakończeniu procedury w tych rodzinach. Przewodnicząca w okresie sprawozdawczym złożyła 11 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich.

2. Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” Ząbkowice Śląskie, ul. Wrocławska 23

W ofercie terapeutycznej Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” w Ząbkowicach Śląskich od 2015 roku znajduje się „Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia”. Osoby przyjmowane w Poradni to osoby z rozpoznaniem: uzależnieniem od alkoholu, pićem szkodliwym, uzależnieniem od kilku substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze), w tym od alkoholu, szkodliwym zażywaniem substancji psychoaktywnych. Osoby przyjmowane w tej Poradni to również: dorosłe dzieci osób uzależnionych, osoby uzależnione od hazardu, osoby współuzależnione (członkowie rodziny osoby uzależnionej). Od 2016 roku w Centrum działa także „Poradnia Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży”. Jej oferta jest kierowana do młodych osób: szkodliwie zażywających środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze); uzależnionych od środków psychoaktywnych; mających inne zaburzenia nawyków i popędów (gry, Internet), a także do ich opiekunów. W ramach działań profilaktycznych udzielono wiele porad telefonicznych oraz informacji o sposobie leczenia odwykowego oraz wskazywano postawy wobec uzależnionego. W ciągu roku 2021 na Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu przebywały 52 osoby. Dofinansowanie przez Gminę Ząbkowice Śląskie pozwala na objęcie kompleksową opieką wszystkich mieszkańców bez konieczności tworzenia tzw. „kolejek oczekujących”. Pacjenci przyjmowani są na bieżąco i tym samym umożliwia to wywiązywanie się z powierzonych roli- szczegóły poniżej.

Oświadczenie	Suma wszystkich świadczeń	Świadczenia finansowane przez Gminę
Diagnoza lekarska	23	1
Diagnoza	80	54
Sesja indywidualna	335	159
Sesja grupowa	285	-
Porada terapeutyczna	313	257
Porada lekarska	18	5
Telefon zaufania	8	8

W Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” w Ząbkowicach Śląskich działa 10-osobowy Oddział Dzienny Leczenia Uzależnienia od Alkoholu. Pacjenci, przyjmowani do Oddziału na 40-dniowy cykl terapeutyczny, to osoby z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu lub uzależnieniem od alkoholu i środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). W czasie pobytu na Oddziale pacjenci objęci są kompleksowym programem terapeutycznym trwającym 40 dni, opieką lekarza psychiatry, specjalistów psychoterapii uzależnień oraz psychologów. Oferta obejmuje świadczenia lecznicze, finansowane zarówno z funduszy przekazywanych przez Gminę Ząbkowice Śląskie, jak i z funduszy NFZ. W ramach działań profilaktycznych wszystkim osobom zainteresowanym udziela się konsultacji, porad, wsparcia psychologicznego, kieruje się do odpowiednich jednostek mogących pomóc w rozwiązaniu problemu. Centrum „SANGO” dostarcza materiały edukacyjne, promuje wolny od środków psychoaktywnych styl życia wśród młodzieży i dorosłych, dzieli się zdobytą wiedzą i doświadczeniem z instytucjami mieszczącymi się na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie.

3. Punkt konsultacyjny dla osób i rodzin z problemami uzależnień od alkoholu i narkomanii

Dyżury w punkcie konsultacyjnym pełni **Specjalista Terapii Uzależnień Pan Zdzisław Ustrzycki**, punkt funkcjonuje od 2010 roku w budynku Centrum Terapeutycznego ul. 1 Maja 15c w Ząbkowicach Śląskich. Dyżury odbywają się cztery razy w miesiącu - w czwartki, od 12.30 do 16.30. Obejmują one pomoc dla mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie. Pomoc ta jest skierowana do osób używających substancje psychoaktywne, alkohol i inne narkotyki oraz udzielana jest członkom rodzin/osobom bliskim osób używających substancje psychoaktywne. Spotkania te mają charakter bezpośrednich spotkań indywidualnych i rodzinnych oraz rozmów telefonicznych dla w/w osób. Działania w tym zakresie obejmują:

- 1) konsultacje, wstępne diagnozy problemowe dot. używania substancji psychoaktywnych i terapie motywujące do zmiany sposobu życia osób uzależnionych;
- 2) pomoc, konsultacje, wsparcie dla osób współuzależnionych;
- 3) wsparcie rodzin osób uzależnionych;
- 4) działalność informacyjno – edukacyjna dla osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin;
- 5) propagowanie zdrowego stylu życia wśród osób używających substancje i ich rodzin;
- 6) w sytuacji kryzysowej wprowadzanie programów redukcji szkód w ograniczonym zakresie;
- 7) współpraca z instytucjami około pomocowymi z terenu Gminy Ząbkowice Śląskie, Powiatu Ząbkowickiego i innymi;
- 8) przygotowywanie osób do wyjazdu na leczenie detoksykacyjne i do ośrodków terapii uzależnień.

Liczba osób, które się zgłosiły do Punktu Konsultacyjnego w 2021 r. do 23.12.2021 r. : 34 osoby

Liczba odbytych rozmów w Punkcie Konsultacyjnym w 2021 r. do 23.12.2021 r.:112 (sesje rodzinne i indywidualne).

4. Punkt konsultacyjny dla osób doznających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych tym zjawiskiem i osób współuzależnionych.

Dyżury w punkcie konsultacyjnym pełni **Pani Ewa Lenartowicz**, które odbywają się w budynku Centrum Terapeutycznego przy ulicy 1 Maja 15c w Ząbkowicach Śląskich. Konsultacje indywidualne odbywały się w poniedziałki od 10.00 do 13.00. Z konsultacji w okresie od stycznia do grudnia 2021r. korzystały osoby dorosłe, młodzież, łącznie 27 osób. Pomoc udzielana jest w formie poradnictwa indywidualnego. Osoby korzystające z pomocy, potrzebowały najczęściej wsparcia w sytuacjach kryzysowych. W trakcie spotkań poszerzano świadomość w zakresie praw przysługujących w relacjach interpersonalnych, zwiększano motywację i umiejętności osób doznających przemocy w rodzinie do jej przerwania i konstruktywnego radzenia sobie w życiu, następowała poprawa funkcjonowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w różnych obszarach życia. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w pierwsze poniedziałki miesiąca od godz. 10.00 do 13.00. Spotkania miały charakter rotacyjny, łącznie wzięło w nich udział 9 osób. Głównym celem zajęć było podjęcie działań w kierunku powstrzymania występowania przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości osób doznających przemocy w rodzinie m.in. podniesienie poczucia własnej wartości, kompetencji społecznych, zwiększenie świadomości przysługujących praw. Spotkania miały często charakter psychoedukacyjny.

Poprzez rozmowy i udzielanie stosownych informacji rozwijano umiejętności życiowe i społeczne

klientów. Często osoby dorosłe zwracały się z problemami związanymi z brakiem skuteczności rodzicielskiej i radzenia sobie w trudnych czasach pandemii.

V. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Ząbkowice Śląskie

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisy prawa miejscowego tj. :

1. **Uchwała Nr LXX/381/2018 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 06.07.2018 r.** w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie.

2. **Uchwała Nr LXX/380/2018 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 06.07.2018 r.** w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

VI. Cele i zadania „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2022-2025”

Cel strategiczny Programu

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 celem głównym jest profilaktyka uzależnień, czyli ograniczenie społecznych i zdrowotnych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych oraz skutków wynikających z uzależnień behawioralnych, poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie, podnoszenie poziomu ich wiedzy, prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych mających na celu zmniejszenie skali zjawiska uzależnień w środowisku lokalnym oraz wywołanie zmian zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz występowaniem przemocy.

Do **celów szczegółowych** zaliczamy:

- 1) rozwijanie profilaktyki rodzinnej, uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom, których dzieci upijają się lub przejawiają inne elementy demoralizacji;
- 2) tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych, sportowych i profilaktycznych promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu, bez środków psychoaktywnych i bez przemocy;
- 4) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 5) poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy;
- 6) wspieranie psychospołeczne i prawne osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 7) współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie;
- 8) konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim;

- 9) rozwijanie edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie;
- 10) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz ich rodzin;
- 11) ograniczenie dostępu młodzieży do środków psychoaktywnych.

Przyjmuje się następujące kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia powyższych celów:

ZADANIE -I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla współuzależnionych - poniżej zadania szczegółowe do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia:

Nr zadania	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy/Podmioty wykonujące zadanie
1.1	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania Jadłodajni przy Parafii Św. Anny w Ząbkowicach Śląskich	- liczba osób korzystających z programu dożywiania	UM/OPS Organizacja pozarządowa
1.2	Wykonanie niezbędnych prac remontowych w pomieszczeniach Centrum Terapeutycznego wraz z zakupem materiałów, wyposażenia do realizowania i prowadzenia zajęć	- wykaz wyposażenia placówki	UM/ GKRPA
1.3	Wspieranie Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” poprzez współfinansowanie specjalistycznych programów terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz telefonu zaufania	- liczba osób objętych terapią, w tym osoby uzależnione, współuzależnione; - rodzaje realizowanych programów terapeutycznych’ - ilość udzielonych porad telefonicznych	Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Ząbkowicach Śląskich
1.4	Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, innych uzależnień oraz ich rodzin, w tym zajęcia indywidualne i grupowe	- liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego; - liczba udzielonych porad	UM/GKRPA
1.5	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktów Konsultacyjnych oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych	- liczba odbiorców, - liczba publikacji oraz artykułów o tematyce uzależnień	UM/GKRPA

ZADANIE -II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - poniżej zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia:

Nr zadania	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy/P odmioty wykonujące zadanie
2.1	Prowadzenie konsultacji indywidualnych i grupowych w punkcie konsultacyjnym dla osób doznających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych tym zjawiskiem i osób współzależnych	-liczba osób objętych wsparciem: -liczba udzielonych porad	UM/OPS
2.2	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami z tzw. grup ryzyka oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć terapeutycznych organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych	-liczba szkoleń, kursów, - liczba uczestników.	UM/ GKRPA/ OPS/ PLACÓWKI OŚWIATOWE
2.3	Organizowanie szkoleń, narad, konferencji dot. procedury „Niebieskiej Karty”, a także szkoleń nt. nawiązania kontaktu z członkami rodzin, w których dochodzi do przemocy, prowadzenie rozmów interwencyjnych i psychologicznych	- liczba szkoleń, narad, - liczba osób.	UM/GKRPA/OPS
2.4	Podjęcie działań interwencyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie oraz do osób doświadczających przemocy w rodzinie; wdrażanie i realizacja procedury „Niebieskiej Karty”, uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup wsparcia	-liczba podjętych interwencji, -liczba osób objętych wsparciem, -liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, -liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	OPS/POLICJA/ZI / GKRPA
2.5	Współpraca z biegłymi sądowymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, narkotyków, w tym opłacanie kosztów powołania biegłych	-ilość osób skierowanych na badanie przez biegłych sądowych; - ilość osób przebadanych	UM/GKRPA
2.6	Prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy i wskazania miejsc, które taką pomoc świadczą.	- liczba odbiorców, -liczba publikacji oraz artykułów o tematyce uzależnień, w tym przemocy w rodzinie.	UM/POLICJA/ GKRPA

ZADANIE -III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych - poniżej zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia:

Nr zadania	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy/Podmioty wykonujące zadanie
3.1	Realizacja sportowych programów pozalekcyjnych oraz programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych z tzw. „grup ryzyka” wraz z ufundowaniem nagród oraz organizowaniem dożywiania dla uczestników, w ramach promowania zdrowego stylu życia	-liczba realizowanych programów -liczba uczestników programów	UM/ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE/ PLACÓWKI OŚWIATOWE
3.2	Organizowanie działań informacyjno-edukacyjnych podczas ogólnopolskich kampanii społecznych oraz realizacja innych kompleksowych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach	-liczba prowadzonych działań, -liczba uczestników/ odbiorców	UM/ GKRPA/OPS/ PLACÓWKI OŚWIATOWE
3.3	Finansowanie programów opiekuńczo-wychowawczych lub terapeutycznych wraz z dożywianiem dzieci i młodzieży oraz dofinansowanie różnych przedsięwzięć dla dzieci i młodzieży np. Dzień Dziecka, Mikołajki itp.	-liczba placówek, w których prowadzone jest dożywianie dzieci i młodzieży, -liczba dożywianych dzieci i młodzieży, -liczba zorganizowanych zadań	UM/ PLACÓWKI OŚWIATOWE
3.4	Organizowanie i dofinansowanie obozów, kolonii profilaktycznych oraz półkolonii zimowych i letnich w oparciu o zajęcia i programy profilaktyczne	- ilość osób korzystających z kolonii oraz półkolonii, -wykaz działań profilaktycznych prowadzonych podczas zajęć	OPS/UM/ realizator wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert
3.5	Wdrażanie i finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie badań, lokalnych diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, zachowań problemowych związanych	-liczba realizowanych programów, -liczba placówek biorących udział w realizacji programów, -liczba uczestników programów	UM/ PLACÓWKI OŚWIATOWE

	z przemocą w rodzinie		
3.6	Zakup materiałów profilaktycznych : prasa, broszury, plakaty, książki specjalistyczne oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy dla osób z tzw. „grup ryzyka”	-zakupione materiały edukacyjno- informacyjne.	UM/ PLACÓWKI OŚWIATOWE/ GKRPA

ZADANIE -IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii - poniżej zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia:

Nr zadania	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy/Podmioty wykonujące zadanie
4.1	Dofinansowanie instytucji, stowarzyszeń, organizacji i jednostek samorządowych gminy realizujących poszczególne elementy programu, w szczególności wdrażające pozalekcyjne zajęcia sportowe i kulturalne dla dzieci i młodzieży oraz dzieci, młodzieży i osób dorosłych niepełnosprawnych z terenu gminy, poprzez dofinansowanie organizowanych zajęć w tym zakup sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć	-liczba zrealizowanych projektów -liczba uczestników	UM/ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE/ PLACÓWKI OŚWIATOWE/ INSTYTUCJE KULTURY
4.2	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-liczba odbytych szkoleń i kursów doszkalających, -liczba uczestników	UM/GKRPA/ OPS/ PLACÓWKI OŚWIATOWE
4.3	Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym, związane z profilaktyką alkoholową, narkotykową, behawioralną oraz przemocą w rodzinie, a także wsparciem dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych	-liczba zorganizowanych projektów/programów profilaktycznych, -liczba zorganizowanych spotkań	UM/ PLACÓWKI OŚWIATOWE/ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

ZADANIE -V

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy

oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego - poniżej zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia:

Nr zadania	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy/Podmioty wykonujące zadanie
5.1	Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w szczególności: zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim i nietrzeźwym oraz w zakresie łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych	-liczba przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży alkoholu	GKRPA
5.2	Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	-liczba wszczętych postępowań, -liczba zakończonych postępowań	GKRPA

ZADANIE - VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W przypadku zaistnienia potrzeby wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej Gmina Ząbkowice Śląskie wykorzysta zasoby gminy do utworzenia takiej instytucji. Dodatkowo gmina, mając na względzie wytyczne ujęte w obowiązującym Narodowym Programie Zdrowia, będzie wspierała programy reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych (przy czynnym współudziale Ośrodka Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich) poprzez organizowanie prac społecznie użytecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na skutek nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.

VII. Działalność Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zasady wynagradzania.

1. Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich została powołana w składzie 14 osobowym, Zarządzeniem Nr 247/IX/EKS– 2020 z dnia 29 września 2020 r. Do zadań Komisji należy :

- a) współpraca z Urzędem Miejskim w Ząbkowicach Śląskich w zakresie realizacji zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

- b) opiniowanie wniosków o przyznanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w kwestii zgodności lokalizacji punktu sprzedaży, jak również liczby punktów sprzedaży na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie z odpowiednimi Uchwałami Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich;
- c) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych, zwanej dalej „kontrolą”, obejmującej: przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi, zawartych w Ustawie, dotyczących w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym; sprawdzenie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z prawem miejscowym; rozpatrywanie przypadków zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt; weryfikacja przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych, określonych w zezwoleniu Burmistrza Ząbkowic Śląskich;
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- e) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminy Ząbkowice Śląskie w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w oparciu o porozumienie oraz współpracę z innymi podmiotami, realizującymi zadania w obszarze spraw społecznych, zgodnie z kompetencjami;

2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji otrzymują wynagrodzenie :

- a) w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia (w zaokrągleniu do pełnych złotych) za udział w pracach pełnego składu Komisji;
- b) w wysokości 5 % minimalnego wynagrodzenia (w zaokrągleniu do pełnych złotych) za udział w pracach podkomisji do przeprowadzania rozmów interwencyjno- motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. W przypadku nieobecności członka GKRPA w posiedzeniu bądź w pracach Komisji, nie otrzymuje on wynagrodzenia.

4. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności lub protokołu z przeprowadzonej kontroli.

5. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych, tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) według zasad uregulowanych Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. 2002 Nr 27, poz. 271 ze zm.).

6. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Ząbkowic Śląskich.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119 i 2469) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469) do zadań własnych gminy należy w szczególności obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 2469) konieczne stało się przyjęcie jednego, wspólnego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Realizacja tych zadań prowadzona jest na podstawie gminnego programu, odpowiednio: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Ząbkowice Śląskie. Został on opracowany na podstawie diagnozy problemów uzależnień.

Program określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych i stosowania przemocy w rodzinie. W szczególności obejmuje on działania z zakresu profilaktyki i edukacji wśród dzieci i młodzieży oraz wsparcie dla rodzin dotkniętych w/w problemami, a także wskazuje jednostki i osoby odpowiedzialne za wykonanie nałożonych zadań.

Prezentowany dokument zawiera również działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Ponadto zgodnie z przepisem art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa zasady wynagradzania członków komisji. W świetle powołanych przepisów podjęcie uchwały uważa się za celowe i uzasadnione.

Sporządził: Kierownik Referatu Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych - Anna Marcinków